

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 6Cdo/72/2017
Identifikačné číslo spisu: 1106232256
Dátum vydania rozhodnutia: 30.08.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Rudolf Čirč
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:1106232256.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci žalobcu X. Q., narodeného XX. X. XXXX, bývajúceho v D., R., zastúpeného JUDr. Stanislavom Jakubčíkom, advokátom so sídlom v Bratislave, Trenčianska 57, proti žalovanej Slovenskej republike, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Župné námestie 13, o náhradu nemajetkovej ujmy, vedenej na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 21C/81/2006, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 5Co/168/2015 z 30. augusta 2016, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 5Co/168/2015 z 30. augusta 2016 z r u š u j e a vec vracia Krajskému súdu v Bratislave na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudkom z 19. apríla 2011 sp. zn. 7Co/263/2009, 7Co/78/2010 okrem iného potvrdil rozsudok Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“) z 31. októbra 2008 č. k. 21C/81/06-133 v spojení s opravným uznesením z 23. septembra 2009 č. k. 21C/81/06-175, ktorým prvoinštančný súd zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal náhrady nemajetkovej ujmy a poskytnutia zadosťučinenia vo forme ospravedlnenia a vo forme vyhlásenia o porušení jeho osobnostných práv rozsudkom Krajského súdu v Bratislave z 3. júla 2006 sp. zn. 3Cob/166/2006, ktorý podľa neho obsahuje nepravdivé tvrdenia o jeho osobe. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) uvedený rozsudok odvolacieho súdu ako aj rozsudok prvoinštančného súdu uznesením z 26. septembra 2012 č. k. 6 Cdo 149/2011 zrušil a vec vrátil prvoinštančnému súdu na ďalšie konanie.

2. Súd prvej inštancie vo veci opätovne rozhodol rozsudkom z 30. septembra 2014 č. k. 21C/81/2006-272 tak, že žalobu zamietol a žalovanej nepriznal náhradu trov konania. Odvolací súd na odvolanie žalobcu rozsudkom z 30. augusta 2016 sp. zn. 5Co/168/2015 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil. Potvrdenie prvoinštančného rozsudku odôvodnil jeho vecnou správnosťou, stotožňujúc sa v celom rozsahu s odôvodnením rozsudku súdu prvej inštancie.

3. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca (ďalej aj „dovolateľ“). Prípustnosť a zároveň dôvodnosť dovolania odôvodnil ustanovením § 420 písm. d), e) a f) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „C. s. p.“), teda že v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo, rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd a súd mu nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Poukázal pritom na skutočnosť, že v danej veci, pred zrušením pôvodného rozhodnutia odvolacieho súdu dovolacím súdom, rozhodoval senát odvolacieho súdu v zložení JUDr. Katarína Javorčíková, JUDr. Edita Szabová a Mgr. Barbora Barteková. Napriek tomu, že tento senát v rovnakom zložení naďalej vybavuje agendu toho istého registra a je evidovaný pod značkou 14Co, v rozpore s rozvrhom práce odvolacieho súdu bola napadnutá vec pridelená na rozhodnutie senátu v zložení JUDr. Milan Chalupka, JUDr. Juraj Považan, JUDr. Janka Richterová. Námietku týkajúcu sa porušenia jeho práva na spravodlivý proces konkretizoval tým, že súdy použili na zamietnutie žaloby neexistujúci dôvod, keď vychádzali z toho, že nedošlo k predbežnému prerokovaniu veci so žalovanou a zároveň sa cítil byť poškodený záverom súdu, podľa ktorého nepreukázal zrušenie právoplatného rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 3Cob 166/2006 zo dňa 03. 07. 2006 a z tohto dôvodu nebolo žalobcovi možné priznať náhradu ujmy spôsobenej nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom. Dovolateľ sa totiž nestotožnil so záverom súdov, podľa ktorého podmienkou prejednávania ohovárania jeho osoby štátom v odôvodnení rozsudku súdu je zrušenie daného rozsudku, v ktorom štát nesprávne úradne postupoval a ohováral žalobcu. Poukazyval na to, že v danom konaní nebol stranou a preto sa ani nemohol domáhať zrušenia predmetného rozhodnutia. Uplatnil tiež dovolací dôvod v zmysle ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a) C. s. p. a teda, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej praxe dovolacieho súdu. Žiadal preto rozsudok odvolacieho ako aj rozsudok prvoinštančného súdu zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie.

4. Žalovaná sa k dovolaniu nevyjadrila.

5. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 C. s. p.), po zistení, že dovolanie bolo podané včas a na to oprávnenou osobou, skúmajúc najprv splnenie podmienok prípustnosti dovolania dospel k záveru, že dovolanie je prípustné a vzhľadom na uplatnené dovolacie dôvody (§ 420 písm. e/ a f/ C. s. p.) zároveň aj dôvodné. Ak totiž dovolanie smeruje proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí z dovolacieho dôvodu uvedeného v § 420 C. s. p., potom existencia tohto dôvodu, t. j. existencia niektorej z tzv. zmätočnosťných väd uvedených v tomto ustanovení, znamená nielen splnenie podmienky prípustnosti dovolania, ale zároveň zakladá bez ďalšieho aj jeho dôvodnosť.

6. Podľa § 419 C. s. p., proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

7. Podľa § 420 písm. e) C. s. p. dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd.

8. Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch, zákonný sudca je sudca, ktorý vykonáva funkciu sudcu na príslušnom súde a bol určený v súlade so zákonom a s rozvrhom práce na konanie a rozhodovanie o prejednávanej veci. Ak súd rozhoduje v senáte, zákonnými sudcami sú všetci sudcovia určení podľa rozvrhu práce na konanie a rozhodovanie v senáte. Účastník konania alebo strana v konaní, v ktorom rozhoduje súd v senáte, nemá právo na vopred určeného sudcu spravodajcu. Zákonným sudcom je aj sudca určený podľa odseku 4.

9. Podľa § 420 písm. f) C. s. p., dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

10. Podľa bodu IV, č. 5 Všeobecných zásad Rozvrhu práce (Krajského súdu v Bratislave) na rok 2015 so zapracovaným dodatkom č. 2 (účinný ku dňu 13. 04. 2015, kedy bola vec predložená odvolaciemu súdu) veci zrušené dovolacím súdom na základe mimoriadneho opravného prostriedku sa zapíšu do súdneho registra tomu odvolaciemu senátu, ktorý vec rozhodoval pred jej zrušením pod novou spisovou značkou. Súvislosť s pôvodnou vecou sa vyznačí v poznámke. V prípade, že tento sudca alebo senát vybavuje už len agendu iného súdneho registra (napr. z dôvodu preloženia na iné kolégium), vec bude pridelená náhodným výberom pomocou technických a programových prostriedkov schválených Ministerstvom spravodlivosti SR.

11. Dovolateľ v dovolaní namietal pridelenie veci senátu odvolacieho súdu v zložení JUDr. Milan Chalupka, JUDr. Juraj Považan, JUDr. Janka Richterová. Z obsahu spisu je zrejmé, že v prejednávanej veci ide o rozhodnutie odvolacieho súdu vydané po tom, ako bol skôr vydaný rozsudok v tej istej veci (rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 7Co/263/2009, 7Co/78/2010 z 19. 4. 2011), v ktorom rozhodoval senát 7Co, v zložení JUDr. Edita Szabová, JUDr. Katarína Javorčíková a Mgr. Barbora Barteková, zrušený uznesením najvyššieho súdu č. k. 6 Cdo 149/2011-30 z 26. septembra 2012 spolu s rozsudkom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) č. k. 21C/81/06-133 z 31. októbra 2008 v spojení s opravným uznesením č. k. 21C/81/06-175 z 23. septembra 2009 a vec bola vrátená prvoinštančnému súdu na ďalšie konanie. Napriek tomu, po opätovnom rozhodnutí súdu prvého stupňa vo veci samej (rozsudkom č. k. 21C/81/06-272 z 30. septembra 2014) a predložení veci odvolaciemu súdu na rozhodnutie o odvolaní žalobcu dňa 13. 04. 2015, nebola vec v súlade s vyššie citovaným ustanovením rozvrhu práce odvolacieho súdu predložená senátu, ktorý vo veci pôvodne rozhodoval v zložení JUDr. Edita Szabová, JUDr. Katarína Javorčíková a Mgr. Barbora Barteková a to napriek tomu, že v dobe predloženia veci odvolaciemu súdu tento senát naďalej existoval v pôvodnom zložení a nevybavoval už len agendu iného súdneho registra, ale bola nesprávne pridelená senátu 5Co v zložení JUDr. Milan Chalupka, JUDr. Juraj Považan a JUDr. Janka Richterová. Tým došlo k porušeniu práva dovolateľa na zákonného sudcu v zmysle čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky ako aj k porušeniu ustanovenia § 3 ods. 3 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch, čo nepochybne zakladá vadu zmätočnosti konania v zmysle § 420 písm. e) C. s. p. Dovolací súd preto dospel k záveru, že rozhodnutie odvolacieho súdu je potrebné už len z tohto dôvodu podľa § 449 ods. 1 C. s. p. zrušiť a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

12. Dovolateľ zároveň namietal ako dôvod prípustnosti a zároveň dôvodnosti dovolania ustanovenie § 420 písm. f) C. s. p. Uvedené ustanovenie zakladá prípustnosť a zároveň dôvodnosť dovolania v tých prípadoch, v ktorých miera porušenia procesných práv strany nadobudla intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnému procesnoprávnemu rámcu, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavne zaručených procesných práv spojených s uplatnením súdnej ochrany práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie vecí za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutia spravodlivosti).

13. V preskúmvanej veci došlo podľa názoru odvolacieho súdu postupom odvolacieho súdu aj k naplneniu vady vyplývajúcej z ustanovenia § 420 písm. f) C. s. p. Táto vada spočíva v zmätočnosti a vnútornej rozpornosti rozhodnutia odvolacieho súdu. Odvolací súd sa totiž nevysporiadal s podstatnou okolnosťou, ktorú žalobca namietal už v odvolaní a síce že ním uplatňovaný nárok nemá pôvod v nezákonnosti rozhodnutia, t. j. v nezákonnosti jeho výroku, ale v nesprávnom úradnom postupe súdu, a teda že ho uplatnil ako nárok na náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej mu nesprávnym úradným postupom súdu. Napriek tomu, v odôvodnení rozsudku odvolacieho súdu ako aj rozsudku súdu prvej inštancie, na ktorého odôvodnenie odvolací súd vo svojom rozhodnutí odkazuje, absentuje vysporiadanie sa s touto podstatnou okolnosťou, ktorá mohla mať rozhodujúci význam pre spravodlivé rozhodnutie sporu, čím bolo porušené základné právo dovolateľa na spravodlivý proces vyplývajúce z čl. 46 Ústavy

Slovenskej republiky, čo zakladá vadu v zmysle § 420 písm. f) C. s. p. Dovolací súd zároveň považuje rozhodnutie odvolacieho súdu za nedostatočne odôvodnené a teda naplňajúcu vadu konania v zmysle citovaného ustanovenia aj v otázke predbežného prerokovania veci so žalovanou. V tejto časti sa súdy totiž obmedzili len na konštatovanie, že k ukončeniu predbežného prerokovania veci so žalovanou nedošlo a žaloba bola podaná predčasne, no nijakým spôsobom sa nevysporiadali so skutočnosťou, že v čase rozhodovania súdu vo veci samej už príslušná lehota na prerokovanie uplynula.

14. Vzhľadom na vyššie uvedené, dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu zrušil (§ 449 ods. 1 C. s. p.) a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie (§ 450 C. s. p.). Keďže dovolaniu žalobcu bolo vyhovené z dôvodu existencie väd zmätočnosti v zmysle § 420 písm. e) a f) C. s. p., dovolací súd neskúmal ďalej prípustnosť a opodstatnenosť jeho dovolania aj z hľadiska ďalšieho uplatneného dovolacieho dôvodu týkajúceho sa nesprávneho právneho posúdenia veci, pretože by bolo, vzhľadom na charakter uvedených väd, neefektívne.

15. V novom rozhodnutí rozhodne súd znova o trovách pôvodného konania a tiež dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 C. s. p.).

16. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.